Lieta Nr.C69 1713 18
ECLI:LV:KURT:2018:0926.C69171318.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2018.gada 26.septembrī

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Indra Pelnēna
ar sekretāri Marinu Karloviču

izskatīja atklātā tiesa sēdē civillietu **sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BROCĒNU SILTUMS"** prasībā pret **/pers. B/** par parāda un likumisko procentu piedziņu.

Tiesas sēdē tiesa

k o n s t a t ē j a :

sabiedrība ar ierobežotu atbildību "BROCĒNU SILTUMS" pārstāvis (turpmāk – prasītājs) 2018.gada 1.martā cēlis Kurzemes rajona tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par kopīpašuma /adrese/, Brocēnu novadā, īres maksas un sniegto pakalpojumu parāda EUR 2746,43, likumisko procentu EUR 1718,33 un tiesas izdevumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka SIA "BROCĒNU SILTUMS" ir nodrošinājis ar ūdensapgādes, kanalizācijas, siltumapgādes, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku Brocēnu novadā, /adrese/, tostarp arī /pers. B/ īrēto dzīvokli Nr./numurs/.

Atbildētāja un Brocēnu novada domes (tagadējā Brocēnu novada pašvaldība) starpā 2001.gada 2.februārī noslēgts dzīvojamās telpas īres līgums Nr. 170. Līguma 3. punkts nosaka atbildētāja pienākumus savlaicīgi un regulāri maksāt īres un komunālo pakalpojumu maksājumus par katru kārtējo mēnesi līdz mēneša 25. datumam.

Prasītājs ar Brocēnu novada domi (tagadējo Brocēnu novada pašvaldību) 2007.gada 28.septembrī noslēdzis līgumu par dzīvojamo māju Brocēnos, Brocēnu novada domes pašvaldības daļas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, līdz ar to uztur arī prasījumu daļā par īres maksas parāda piedziņu, jo 2015.gada 17.septembrī prasītājs ar Brocēnu novada pašvaldību noslēdzis līgumu Nr. PPL/318 par to, ka prasītājs tiesvedības ceļā piedzīs īres un komunālo maksājumu parādus, uz kā pamata 2018.gada 14.februārī pašvaldība lūgusi prasītāju atgūt parādus, t.sk., no atbildētāja (2018.gada 14.februāra Brocēnu novada pašvaldības vēstule Nr.3-9.2/18/214-NJ).

Kā to pierāda Brocēnu novada pašvaldības 2018.gada 22.februāra izziņa Nr.3-8/18/18, atbildētājs kopš 2001.gada 2.februāra bija deklarējis dzīvesvietu /adrese/, Brocēnu novadā. Kā izriet no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2018.gada 21.februāra izziņas Nr.75, atbildētājs no 2013.gada 5.marta deklarējis savu dzīvesvietu /adrese/.

Atbildētājam kopš dzīvesvietas deklarēšanas dzīvoklī ir piemērojams dzīvokļa īrnieka statuss likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 4.-6.pantu izpratnē. Uz atbildētāju attiecas visi minētajā likumā un citos LR normatīvajos aktos paredzētie īrnieka pienākumi.

Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 12.panta otrā daļa nosaka, ka maksa par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, maksājama normatīvajos aktos vai dzīvojamās telpas īres līgumā noteiktajos termiņos un kārtībā.

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12.decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (turpmāk – Regula) spēkā no 2015.gada 10.janvāra, II nodaļas, l. iedaļas 5.panta 1.punktam, personas, kuru domicils ir kādā no dalībvalstīm, var iesūdzēt citas dalībvalsts tiesā, vienīgi saskaņā ar šīs nodaļas 2. līdz 7.iedaļā izklāstītajiem noteikumiem. Secīgi, Regulas II nodaļas 2.iedaļas 7.pants nosaka, ka personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt citā dalībvalstī: 1.punkta b) apakšpunkts: pakalpojumu sniegšanas gadījumā – jurisdikcijas vieta ir dalībvalstī, kur sniegts pakalpojums.

Atbilstoši Civillikuma 1520., 1521. pantam, šīs normas piešķir prasītājam kā attiecīgo pakalpojumu sniedzējam tiesības prasīt no atbildētāja attiecīgo līgumisko un likumisko saistību izpildījumu.

Kopš dzīvojamās telpas īres līguma slēgšanas brīža prasītājs ir nodrošinājis atbildētāja īrēto dzīvokli ar ūdensapgādes, kanalizācijas, siltumapgādes, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem un dzīvojamās mājas apsaimniekošanas pakalpojumiem. Atbildētājs savas maksājumu saistības par dzīvoklī saņemtajiem pakalpojumiem kopš 2009. gada 20.aprīļa nav pilnībā pildījis, līdz ar to uz prasības celšanas brīdi pamatparāda summa sastāda EUR 2746,43 par laika periodu no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 26.janvārim.

Kā pierāda elektroniskā sarakste, atbildētājs ir atzinis parādsaistības pret prasītāju (2015.gada 1.septembra /pers. B/ elektroniskā vēstule). Par nenokārtotajām parādsaistībām prasītājs un Brocēnu novada pašvaldība ir vairākkārtīgi atgādinājusi atbildētājam – 2018.gada 23.janvāra brīdinājums Nr.3-9.1/18/66-NF, 2015.gada 15.septembra atbilde uz iesniegumu Nr.l-06.1/208, 2015.gada 26.augusta brīdinājums Nr.1-06.1/190, 2009.gada 23.aprīļa brīdinājums Nr.3.13/NOSF/266, 2008.gada 3.jūlija brīdinājums.

Papildus par kavētajiem maksājumiem atbilstoši Civillikuma 1756., 1757., 1759., 1760., 1765.pantiem atbildētājam jāmaksā likumiskos nokavējuma procentus (seši procenti no simta gadā), kas no galvenā parāda summas par laika periodu no 2008.gada 31.janvāra līdz 2018.gada 28.februārim ir EUR 1718,33. Atbildētājs ir apzināti, ilgstoši un prettiesiski aizskāris prasītāja tiesības periodiski un pilnā apmērā saņemt maksu par dzīvoklī sniegtajiem siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, atkritumu izvešanas un dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekošanas pakalpojumiem proporcionāli dzīvokļa platībai. Šādas atbildētāja rīcības tiešā un dabiskā rezultātā prasītājam jau ir nodarīti un turpina rasties mantiski zaudējumi.

Civillikuma 1425., 1832.pants nosaka, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu, savukārt 1779.pantā noteikts, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Līdz ar to atbildētājam ir pienākums samaksāt prasītājam parādu par dzīvoklī piegādātajiem pakalpojumiem, kā arī pastāv ar parādnieka nokavējumu saistītais, Civillikuma 1652., 1661., 1662.pantā noteiktais pienākums segt visus ar šī parāda piedziņu saistītos izdevumus.

Lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/ galveno parādu par SIA "BROCĒNU SILTUMS", reģ. Nr.48503007414, sniegtajiem siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, atkritumu izvešanas pakalpojumiem un īres maksu par laika periodu no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 26.janvārim EUR 2746,43, likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2008.gada 31.janvāra līdz 2018.gada 28.februārim ir EUR 1718,33, valsts nodevu EUR 413,33, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,20 par labu SIA "BROCĒNU SILTUMS".

Prasība pamatota uz Civillikuma 1425., 1520., 1521., 1587., 1588., 1590.pantu, 1652.panta 3.punktu, 1661., 1662., 1670., 1672., 1677., 1682., 1683., 1756., 1757. pantu, 1759.panta 1.punktu, 1760., 1765., 1779., 1811., 1832.pantu, likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 4.panta pirmo, otro daļu, 5.panta pirmo, otro daļa, 6.panta pirmo daļu, 10. panta otro daļu, 11, $11.^3$, 12., $28.^2$, 50.pantu.

Atbildētājs paskaidrojumus tiesai Civilprocesa likuma 148.panta kārtībā nav sniedzis.

Prasītāja pārstāve /pers. D/ tiesas sēdē nepiedalījās, iesniegumā tiesai lūgusi izskatīt lietu bez pārstāvja piedalīšanās, norāda, ka prasību uztur atbilstoši prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un apmēram (lietas 60.lapa).

Atbildētājs/pers. B/ uz tiesas sēdi neieradās, par lietas izskatīšanas vietu un laiku paziņots, nosūtot dokumentus likumā noteiktā kārtībā uz Iedzīvotāju reģistrā reģistrēto atbildētāja dzīves vietu /adrese/, atbilstoši Eiropas parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.1393/2007 noteiktai kārtībai (lietas 48.-53.lapa). Iebildumi pret prasību nav celti.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta 1.daļas nosacījumiem, lieta izskatāma pēc būtības bez prasītāja pārstāvja un atbildētāja piedalīšanās, jo par lietas izskatīšanu minētajām personām ir paziņots likumā noteiktā kārtībā, nav konstatēti Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā paredzētie apstākļi lietas izskatīšanas atlikšanai.

Izvērtējusi iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma, prasība daļā pat likumisko procentu piedziņu apmierināma daļēji.

Atbildētāja un Brocēnu novada domes (tagadējā Brocēnu novada pašvaldība) starpā 2001.gada 2.februārī noslēgts dzīvojamās telpas īres līgums Nr. 170. Līguma 3. punkts nosaka atbildētāja pienākumus savlaicīgi un regulāri maksāt īres un komunālo pakalpojumu maksājumus par katru kārtējo mēnesi līdz mēneša 25. datumam (lietas 36.-38.lapa).

Konstatēts, ka prasītājs ar Brocēnu novada domi (tagadējo Brocēnu novada pašvaldību) 2007.gada 28.septembrī noslēdzis līgumu par dzīvojamo māju Brocēnos, Brocēnu novada domes pašvaldības daļas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, līdz ar to uztur arī prasījumu daļā par īres maksas parāda piedziņu, jo 2015.gada 17.septembrī prasītājs ar Brocēnu novada pašvaldību noslēdzis līgumu Nr. PPL/318 par to, ka prasītājs tiesvedības ceļā piedzīs īres un komunālo maksājumu parādus, uz kā pamata 2018.gada 14.februārī pašvaldība lūgusi prasītāju atgūt parādus, t.sk., no atbildētāja (2018.gada 14.februāra Brocēnu novada pašvaldības vēstule Nr.3-9.2/18/214-NJ) (lietas 13.-18.lapa).

Kā pierāda Brocēnu novada pašvaldības 2018.gada 22.februāra izziņa Nr.3-8/18/18, atbildētājs kopš 2001.gada 2.februāra bija deklarējis dzīvesvietu /adrese/, Brocēnu novadā (lietas 26.lapa), un atbildētājam kopš dzīvesvietas deklarēšanas dzīvoklī ir piemērojams dzīvokļa īrnieka statuss likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 4.-6.pantu izpratnē. Uz atbildētāju attiecas visi minētajā likumā un citos LR normatīvajos aktos paredzētie īrnieka pienākumi.

Kā redzams no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2018.gada 21.februāra izziņas Nr.75, atbildētājs no 2013.gada 5.marta deklarējis savu dzīvesvietu /adrese/ (lietas 62.lapa).

Civillikuma 1.pantā noteikts, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Tiesa konstatē, ka dzīvokļa īrnieks savas saistības pēc likuma un līguma nav pildījis pienācīgā kārtībā un apjomā.

No maksājumu aprēķina izdrukām, kurus iesniedzis prasītājs, redzams, ka laika periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 26.janvārim izveidojies īres un sniegto pakalpojumu maksas parāds EUR 2746,43.

No lietas materiāliem redzams, ka puses 2015.gada septembrī pārrunājušas iespēju vienoties par parāda samaksu (lietas 19.lapa).

Tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka arī šī vienošanās būtu noslēgta un pildīta.

Starp pusēm noslēgtie līgumi atbilst Civillikuma prasībām, neviena no darījuma pusēm tos nav apstrīdējusi, līdz ar to tie ir saistoši līgumslēdzējiem.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem par pienākumu izpildīt apsolīto [..].

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto parāda summas aprēķinu un apmēru, jo atbildētājs pret to nav iebildis, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Civilprocesa likuma 10.pantā noteikts, ka puses savas civilprocesuālās tiesības realizē sacīkstes formā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus, bet tas nozīmē, ka pašas sniedz tiesai pierādījumus tiem apgalvojumiem, kurus izsaka.

Tiesa nav saņēmusi no atbildētāja iebildumus par iesniegto prasību un prasītāja veiktajiem aprēķiniem, par sniegto pakalpojumu apjomu, kvalitāti minētajā laika periodā.

Pie šādiem apstākļiem prasība daļā par parāda piedziņu EUR 2746,43 apmērā ir pamatota un apmierināma.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus EUR 1718,33 par laika periodu no 2008.gada 31.janvāra līdz 2018.gada 28.februārim.

Civillikuma 1765.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas uz tiesisku darījumu vai uz likuma.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 1753.pantam, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kura dodama par kādas naudas summas atvēlējumu vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Atbilstoši Civillikuma 1765.pantā noteiktam, pienākums maksāt procentus pamatojas uz tiesisku darījumu vai uz likuma. Ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tie ir 6% gadā.

Tiesa atzīst, ka likumisko procentu prasījums ir pamatots, jo atvietojamu lietu atdošanas kavējums turpinās, taču piedzenamo procentu apmērs ir samazināms.

Prasītājs norāda, ka piedzenamo maksājumu parāds izveidojies jau 2008.gadā, tikai 2018.gada 1.martā prasītājs vērsies tiesā savu tiesību aizstāvībai, nenorādot iemeslus, kāpēc prasība tiek sniegta tiesā pēc tik ievērojama laika. Šādu nevajadzīgu kavēšanos tiesa atzīst par neattaisnojamu un neatbilstošu Civillikuma 1.pantam, prasība ir nepamatota un neatbilstoša Patērētāju tiesību aizsardzības likumam, jo Civillikuma 1.pants par tiesību izlietošanu un pienākumu pildīšanu pēc labas ticības pēc būtības ir saistāms ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.pantu par līgumslēdzēju pušu tiesisko vienlīdzību.

Labas ticības princips nozīmē to, ka katram savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāizpilda, ievērojot citu personu pamatotas intereses. Tātad Civillikuma 1.pants pieprasa, lai civiltiesisko attiecību dalībnieki rēķinātos viens ar otru un ņemtu vērā pretējās puses intereses. Tas aplīdz novērst gadījumus, kuros civiltiesību subjekti savas tiesības izmanto vai pienākumus izpilda neattaisnojamā veidā vai neattaisnojamu mērķu sniegšanai, rīkodamies pēc likuma vai tiesiska darījuma burta, taču pretēji to īstajiem mērķiem. Tāpēc saskaņā ar labas ticības principu personai var tikt liegta subjektīvo tiesību izlietošana vai subjektīvo pienākumu izpilde, ja izrādās, ka otras puses pretējās intereses saskaņā ar likuma mērķi un konkrētās lietas apstākļiem ir atzīstamas par svarīgākām. Šādā gadījumā tiesisku aizsardzību bauda otra puse, kuras intereses tiek atzītas par pamatotām un aizsargājamām. *(asoc.prof. Dr.iur. K.Balodis Labas ticības princips mūsdienu Latvijas civiltiesībās// Jurista vārds, 03.12.2002., Nr.24).*

Iepriekš minētie apstākļi ir pamats aprēķināto likumisko procentu samazināšanai un tie nosakāmi EUR 700 apmērā, pārējā daļā prasība par likumisko procentu piedziņu ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda [..] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus.

Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 26.aprīļa spriedumā lietā *Nr. SKC-1106/2013* norādījis, ka Senāts 2007.gada 14.februāra spriedumā lietā *Nr.SKC-75* un 2009.gada 25.novembra lēmumā lietā *Nr.SPC-111* atzinis, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs. Tiesai minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums, neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos izdevumus.

Prasītājs, ceļot prasību tiesā, nomaksājusi valsts nodevu EUR 413,33 (Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunkts) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,20 (lietas 6.,7.lapa).

Minētie izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai piedzenami no atbildētāja– valsts nodeva EUR 372,60 (EUR 2746,43 + EUR 700 = EUR 3446,43 – EUR 2134= EUR1312,43 x 4 % = EUR 52,50 + EUR 320,10 = EUR 372,60), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,20.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi) šajā lietā kopā ir EUR 8,08. Tā kā prasītājs ir samaksājis minētos izdevumus EUR 3,20 apmērā, tad, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, pārējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,88 apmērā piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, (..) un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Minēto izdevumu samaksas apliecinoši dokumenti iesniedzami Kurzemes rajona tiesā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 2., 4., 5., 8., 10., 34., 37., 39., 41., 195., 204.^{1} pantu, tiesa

n o p r i e d a :

sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BROCĒNU SILTUMS" prasību pret **/pers. B/** par parāda un likumisko procentu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no **/pers. B/** par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "BROCĒNU SILTUMS", reģ.Nr.48503007414, parādu par īri un pamatpakalpojumiem par periodu no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 26.janvārim EUR 2746,43 (divi tūkstoši septiņi simti četrdesmit seši *euro, 43* centi), likumiskos procentus par maksājumu kavējumiem EUR 700 (septiņi simti *euro*), kā arī piedzīt tiesas izdevumus – nomaksāto valsts nodevu EUR 372,60 (trīs simti septiņdesmit divi *euro,* 60 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,20 (trīs *euro,* 20 centi).

Piedzītos naudas līdzekļus ieskaitīt prasītāja kontā LV48HABA0551005423490, banka AS "Swedbank".

Prasību daļā par likumisko procentu piedziņu EUR 1018,33 apmērā noraidīt.

Noteikt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "BROCĒNU SILTUMS" tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no pamatparāda summas (EUR 2746,43), nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatparāda apmēru.

Piedzīt no **/pers. B/** valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 4,88** (četri *euro,* 88 centi).

Noteikt atbildētājam termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei un pierādījumu iesniegšanai Kurzemes rajona tiesā par sprieduma labprātīgu izpildi.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Persona, kuras dzīves vieta nav Latvijā un kurai sprieduma noraksts nosūtīts saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{2} pantu, apelācijas sūdzību var iesniegt 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas.

Tiesnese (personiskais paraksts) I. Pelnēna